

JBG-1901100202010101 Seat No. _____

M. A. (Sem. I) (CBCS) (W.E.F.-2019) Examination

December – 2019

Sanskrit

(Alankarshastra (Kavyaparakash Selected Topic & सा. दर्पण-१))

(1) *Kāvyaparakāśa : Selected Topics*

(2) *Sāhityadarpana Paricched - 1, 4*

(New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- १ नीयेनामांथी कोरु ढषु डेनो आवश्यक नोधे साथे अनुवाढ करो : १४
- 1 Translate with necessary notes any two of the following : 14
- (१) गुणाः शौर्यादिवत्, अलङ्काराः कटककुण्डलादिवत्, रीतयोऽवयवसंस्थानविशेषवत्, देहद्वारेणेव शब्दार्थद्वारेण तस्यैव काव्यस्यात्मभूतं रसमुत्कर्षयन्तः काव्यस्योत्कर्षका इत्युच्यन्ते।
- (२) श्रुतिदुष्टापुष्टार्थत्वादयः काणत्वखञ्जत्वादय इव, शब्दार्थद्वारेण देहद्वारेणेव, व्यभिचारिभावादेः स्वशब्दवाच्यत्वादयो मूर्खत्वादय इव, साक्षात्काव्यस्यात्मभूतं रसमपकर्षयन्तः काव्यस्यापकर्षका इत्युच्यन्ते।
- (३) काव्यादेव यतस्तेन तत्स्वरूपं निरूप्यते॥
- (४) ग्रन्थारम्भे निर्बिघ्नेन प्रारिप्सितपरिसमाप्तिकामो वाङ्मयाधिकृततया वाग्देवतायाः सांमुख्यमाधत्ते -

२ वाक्यं रसात्मकं काव्यम् - थर्या करो. १४

2 Discuss - वाक्यं रसात्मकं काव्यम्. 14

अथवा/OR

२ आचार्य विश्वनाथनी दृष्टिअे काव्यप्रयोजन थर्या. १४

2 Discuss the purposes of literature according to आचार्य विश्वनाथः। 14

- ३ नीचेनाभांथी कोर्ष पशु बेनो आवश्यक नोंध साथे अनुवाढ करो : १४
- 3 Translate with necessary notes any two of the following : 14
- (१) कालिदासादीनामिव यशः। श्रीहर्षादेर्धावकादीनामिव धनम्। राजादिगतोचिताचार-
परिज्ञानम्। आदित्यादेर्मयूरादीनामिवानर्थनिवारणम्। सकलप्रयोजन मौलिभूतं
समनन्तरमेव रसास्वादसमुद्भूतं विगलित वेद्यान्तरमानन्दम्।
- (२) शक्तिः कवित्वबीजरूपः संस्कारविशेषः यां विना काव्यं न प्रसरेत् प्रसृतं
वा उपहसनीयं स्यात्।
- (३) चित्रमिति गुणालङ्कारयुक्तम्। अव्यङ्ग्यमिति स्फुटप्रतीयमानार्थरहितम्।
अवरमधमम्।
- (४) यत् सर्वत्र सालङ्कारौ क्वाचितु स्फुटालङ्कारविरहेऽपि न काव्यत्वहानिः।
- ४ आचार्य मम्मटदृष्ट्या काव्यकारणम् - यथो. १४
- 4 Discuss - आचार्य मम्मटदृष्ट्या काव्यकारणम्. 14
- अथवा/OR**
- ४ आचार्य मम्मटनी दृष्टिमे काव्यप्रकारोनी यथा करो. १४
- 4 Discuss the काव्यप्रकाराः according to आचार्य मम्मटः. 14
- ५ कोर्ष पशु बे पर नोंध लभो : १४
- 5 Write notes on any two of the following : 14
- (१) शब्दशक्तिः
- (२) अभिहितान्वयवादः
- (३) श्रव्यकाव्य
- (४) काव्यगुणः